

Слова роднае,

Галоўная сцэна свята

Фота Мікалая ІСАЧАНКІ і Наадзе СВІТЛАЙ

С 1-й стр. Калі 6 верасня, па задумках арганізатару Дня беларускага пісьменства, меркавалася як дзень святочны, то субота напярэдадні была больш дзелавой. У гэты дзень у горадзе прыйшлі дзве значныя падзеі, якія пацвердзілі і значэнне Смаргоні як цэнтра беларускай духоўнасці, і міжнародны аўтарытэт нашага свята і беларускай літаратуры. З раніцы ў канферэнц-зале Смаргонскага райвыканкама адкрыўся трэці Міжнародны літаратурны форум «Мастацкая літаратура як сродак зносін нарадаў». Удзел у ім бралі пісьменнікі і публіцысты з Беларусі, Расіі, Сербіі, Чарнагорыі, Польшчы, Казахстана, Літвы, Таджыкістана.

У прывітальнym слове першы намеснік міністра інфармацыі нашай краіны Лілія Апаніч адзначыла, што менавіта літаратура і публіцыстыка збліжаюць людзей незалежна ад нацыянальнасці і этнічнай прыналежнасці.

Удзельнікі «круглага стала», якія праходзілі ў рамках Міжнароднага форума, абмеркавалі злабадзённыя праблемы, харацэрныя для літаратуры многіх краін, адна з іх – месца літаратуры XXI стагоддзя ў культурнай прасторы свету.

Сярод гасцей, якія прыбылі на свята, было нямала тых, чые імёны ведае ўесь свет. Вядомы расійскі пісьменнік, аўтар некалькіх кніг прозы і пазней Міхail Папо не без гонару паведаміў: Беларусь лічыць другой радзімай.

– Па сутнасці, я сфарміраваўся як асона як творца менавіта на Беларусі, бо тут прыйшлі мае лепшыя гады. Тут падчас вучобы ў Жыровіцкім сельскагаспадарчым тэхнікуме я напісаў першыя вершы, – сказаў Міхail Міхайлавіч.

Гродзеншчыне ўдзячныя сваім станаўленнем і публіцыст, намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Расійская Федэрэцыя сёння» Аляксандар Чарняк.

У другой палове дня ў раённым Доме культуры Беларуская акадэмія наукаў адкрыла наўко-ва-практычную канферэнцыю «Смаргонскія чытанні». Зразумела, што большасць дакладаў на ёй была прысвечана знакавай постасці Дня беларускага пісьменства – паштудзяркатау Францішку Багушэвічу. Не абыдзены ўвагай аказаліся і іншыя слынныя людзі, лёс якіх спрычыніўся да Смаргоні, назывы на-

селеных пунктаў і прозвішчы жыхароў Смаргоншчыны. У «Смаргонскіх чытанніях» разам з навукоўцамі прымалі ўдзел смаргонскія школьнікі.

Салісты ансамбля «Класікаўнгард» Беларускай дзяржаўнай філармоніі прадставілі канцэрт «Пад гукі дауніх паланэзаў...». Аўтары музыкі выбраны невыпадково: усе яны цесна звязаны з беларускай культурай і былі сучаснікамі Францішка Багушэвіча. У канцэрце гучалі творы Яна і Мечыслава Карловічаў, Станіслава Манюшкі, Фларыяна Міладоўскага, Міхала Клеафаса

Агінскага. Сапраўдным сюрпризам для смаргонцаў стала выступленне прарапрапаўнuka Агінскага Іва Залускага, які живе ў Вялікабрытаніі. На свяце ён выканаў тры творы свайго знакамітага продка.

6 верасня пачалося добрым, хоць і халаднаватым надвор'ем.

– Напэўна, Гасподзь злітваўся над зямлём, даючи нам магчымасць сустрэць Благадатны агонь ад Гроба Гасподняга і асвяціць свой храм, – так гаварылі ў натоўпе смаргонцы, якія, нягледзячы на ранні час, сабраліся ля памятнага знака ў горадзе 2000-годзя Ражства Христова на ўездзе ў горад сустракаць удзельнікаў экспедыцыі «Дарога да святыні».

Вілікі па памерах сабор Праабражэння Гасподняга не мог умясціць усіх людзей, якія прыйшлі на свята. У цырымоніі асвячэння сабора, якую правеў Яго Высокапраасвяшчэнства Гу́рый, архіепіскап Навагрудскі і Лідскі, прымалі ўдзел намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Гар Жук, старшыня Смаргонскага райвыканкама Мечыслаў Гой. У храме прыйшла святочная літургія. А побач з будынкам закладзены Сад малітвы.

16 дзярэўца ў ім – сімвал шашнаццатага па ліку свята беларускай духоўнасці.

Урачыстое адкрыццё свята прыйшло на галоўнай плошчы Смаргоні. Намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір Патупчык зачытаў Вішаванне Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь удзельнікамі гасцініцы Дня беларускага пісьменства.

– Святуючы Дзень беларускага пісьменства, мы аддаєм дані-

Узнагароду ўручает міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Уладзімір РУСАКЕВІЧ

На свяце беларускага пісьменства першы намеснік начальніка ўпраўлення ідэалагічнай работы аблвыканкама Павел СКРАБКО ўручыў Грамату ўпраўлення Аляксандру ЛАЗОЎСКАМУ, рэдактару смаргонскай газеты «Светлы шлях». Гэта ўзнагарода дадзена за бездакорную працу і ў сувязі з пераездам у другую вобласць. Павел Канстанцінавіч ўспамінаў падзякаваў рэдактару за добрасумленную працу, а Аляксандру Лазоўскому сказаў, што праца ва ўніверсітэце было вельмі цікава і ён увязе з сабою самыя выдатныя успаміны

Госці свята

СЛОВА СЛАЎНАЕ!

Пляцоўку, дзе прэзентавала сябе "Гродзенская прауда", наведалі намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір ПАТУПЧЫК і старшыня аблвыканкама Уладзімір САЎЧАНКА

С цікаласцю аглядзеў экспазіцыю газеты "Гродзенская прауда" старшыня праўлення Белкаапсаюза Уладзімір КУЛЯШОУ. Ён адзначыў, што "Гродзенская прауда" вельмі добра супрацоўнічае з сістэмай калапрацыі

Прыемны музычны сюрприз нашым падпісчыкам зрабіў народны ансамбль "Вечарынка" Жодзішкага ЦДК

ну павагі ўсім тым, хто на працягу стагоддзя шанаваў і не святую цудоўную беларускую мову, хто заклаў асновы кнігадрукавання, ствараючы ў Беларусі асветніцкія цэнтры, хто ўпрыгожваў сусветную культуру сваімі бессмяротнымі творамі, — сказаў на цырымоніі адкрыцця Уладзімір Патупчык.

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Саўчанка адзначыў, што ў вобласці захавана багатая гісторычна-спадчына. Рукапісныя кнігі, Лайрышскае і Жухавіцкае летапісінні былі створаны менавіта на Гродзеншчыне. На гэтай зямлі расквітне талент Адама Міцкевіча, Максіма Багдановіча, іншых пісьменнікаў.

На сцене ў тэатралізаваным прадстаўленні перад удзельнікамі свята прыйшлі постасці мінулага — тыя, кім сёння ганарыца

— Я вельмі люблю Гродна. Усё, што мяне акружжае там, проста супер. Абмасцовых навінах даведваюся з вашай галоўнай газеты — "Гродзенскай прауды".

Прызнацца, не ведала, што газета будзе адзначаць такі значны юбілей — 70 гадоў.

Віншую ад усёй душы!

Ірына ДАРАФЕЕВА,
заслужаная артыстка
Рэспублікі Беларусь

Празак Ірына ФАМЯНКОВА і дзіцячы пісьменнік Віктар КУДЛАЧОУ

Прыгалубілі!
Галубы заўжды былі сімвалам міра, дабрыні і святасці. На свяце дзесятак беласнежных галубоў узніяўся ў неба, што дадало ўтрачтасці і прыгажосці гэтаму святочнаму дню

зямля смаргонская: паэт Францішак Багушэвіч, кампазітар Аляксандар Дзяргура, Напалеон Банапарт, які менавіта ў Смаргоні адмовіўся ад сваёй арміі, уладальнік Смаргоні Крыштаф Зяновіч, Міхал Кле- афас Агінскі.

Высока ў неба ўзялі целі белыя галубы, а свята перамясцілася ў гарадскі парк, дзе адбылася яшчэ адна значная падзея, — адкрыццё помніка Францішку Багушэвічу.

— Ён пісаў на беларускай мове, а цытуюць яго на розных мовах свету, таму мы можам ганарыца, што Беларусь нарадзіла сусветна вядомага пісьменніка, — сказаў падчас адкрыцця по-

міка старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай Чаргінец.

Дарэчы, Мацеем Бурачком ганарыца і Украіна, бо пісьменнік вучыўся ў Нежынскім ліцэі і 20 гадоў пражывуваў на Украіне. Пра гэта, прынамсі, нагадаў, выступаючы на цырымоніі адкрыцця помніка, пасол Украіны ў Рэспубліцы Беларусь Ігар Ліхаві.

Аўтар помніка Багушэвічу — беларускі скульптар Леў Гумілеўскі, які амаль 20 гадоў таму працаваў свойскімі ўзорамі конкурсу. А ўласцівіць яго давялося толькі селета.

Беларуская культура вельмі багатая, у ёй ёсць шмат імянаў людзей, якія ўнеслі вялізны ўклад у яе развіццё. Пра гэта сказаў у інтэрв'ю журналістам у Смаргоні міністр культуры Беларусі Павел Латушка.

На сцене летнігага амфітэатра ў Смаргоні прыйшла цырымонія ўзнагароджання пераможцаў Нацыянальнага конкурсу "Мастацтва кнігі". Узнагароды атрымалі таксама пераможцы Рэспубліканскага конкурсу на лепшыя творы ў галіне пазіці, прозы, драматургіі, літаратурнай крытыкі і літаратурнаукаўства, публіцыстыкі, перакладу, сатыры і гумару, дээстэтычнага і песеннага жанраў. Прзызмі Саюзной дзяржавы былі адзначаны пісьменнікі і публіцысты, якія ўнеслі значны ўклад ва ўмацаванне літаратурных сувязей паміж нашымі краінамі.

У гарадскім парку разгарнуўся фестываль кнігі і прэсы, працавалі тэматычныя пляцоўкі, былі прадстаўлены і беларуская кніга, і беларуская прэса, і маркі, і паштоўкі, і шмат іншай друкаванай прадукцыі. Дарэчы, пляцоўку, дзе прэзентавала сябе "Гродзенская прауда", наведалі намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір Патупчык і старшыня аблвыканкама Уладзімір Саўчанка.

Госці свята сустэрліся з пісьменнікамі і журналістамі. Адна з такіх сустрочак адбылася ў старажытных Кушлінах, у сядзібе Францішка Багушэвіча.

Свята дзіцячай кнігі і прэсы ля кінатэатра "Космас" сабрала юных чытачоў. А з пляцоўкі, якую сцэнарысты называлі "Мядведжая акадэмія", даносіліся песні, мелодыі, праводзіліся конкурсы для дзяцей. Дарэчы, такіх пляцовак было мноства: на адных ладзіліся прадстаўленні, на іншых вытворцы працаваўвали сваю прадукцыю.

У музее Нацыянальная бібліятэка Беларусі ладзіла некалькі выстаў. У адной экспазіцыі былі прадстаўлены калі ста выданні, прысвечаных Францішку Багушэвічу. Другая тэматычная выстаўка працавала чытачу 200 кніг і часопісаў, прысвечаных 70-годдзю ўз'яднання Заходній Беларусі з БССР. Яшчэ адна экспазіцыя прысвечана вядомым літараторам Смаргончыны.

У праграму ўключаны выступленні аркестра Пагранічнай службы Беларусі, калектываў мастацкай самадзейнасці Смаргонскага раёна і Гродзенскай вобласці, спартыўнае і этнографічнае свята.

Благадатны агонь з храма зноў адправіўся ў Мінск, дзе лампада будзе захоўвацца да часу наступнай экспедыцыі "Дарога да святыні", якая прывядзе яго на Гомельшчыну, у Хойнікі.

А дзесяткі тысяч смаргонцаў і гасцей свята сталі гледачамі грандыёзнага відовішча — заключнага гала-канцэрта з удзелам зорак эстрады.

Наталія ВАЛЫНЕЦ